

Com incentivem la inventiva a Europa?

Carles Puente

Si mirem Europa amb perspectiva històrica, hi ha hagut centenars d'inventors i inventores que han contribuït a fer que tinguem una vida més sana, fàcil i productiva. Tanmateix, per analitzar l'estat real de l'activitat inventiva, hem de qüestionar-nos si s'està aprofitant tot el potencial creatiu per impulsar la societat i l'economia a través de la innovació. Hem de comparar Europa amb altres regions innovadores.

I, si mirem les dades, Europa se'n pot sortir millor i ho hauria de fer millor. Tot i que inverteix un 20% de la despesa global en R+D i que això es tradueix en un 20% de producció científica (a partir del nombre de publicacions), el 2020 l'Oficina Europea de Patents va registrar només el 10% de les sol·licituds mundials de patents globals (la xifra era del 17% el 2010). Tot l'esforç que fan les empreses i els contribuents per invertir en R+D es tradueix en una producció proporcional de ciència, però, a l'hora de transformar aquesta producció a escala europea en innovacions

que resolguin els problemes del dia a dia, el resultat no està a l'altura de les expectatives.

Com podem incentivar la inventiva a Europa? El sistema de patents fomenta prou la inventiva i la innovació? La realitat no és gaire positiva. Per bé que l'entrada en vigor del Conveni sobre la Patent Europea (1973) i la creació de l'Oficina Europea de Patents (OEP) van suposar un gran avenç, els resultats, 50 anys més tard, demostren que cal fer millores importants. I és que actualment l'OEP és només la cinquena oficina de patents del món pel que fa a nombre de sol·licituds, segons la World Intellectual Property Organization, darrere de la Xina, els Estats

Europa és la cinquena oficina de patents, al darrere de la Xina, els EUA, el Japó i Corea

Units, el Japó i Corea. Més enllà de les diferències culturals i de les dinàmiques econòmiques que podrien explicar parcialment aquesta posició, centrem-nos en el sistema europeu de patents.

L'actual sistema encara està fragmentat. Quan es concedeixen, les patents es divideixen en locals i nacionals. Això suposa una odíssea per als inventors i les empreses tec-

nològiques a l'hora de defensar els drets contra les còpies, perquè han de validar les patents a cada país. Tot i que la patent unitària oferirà una protecció unificada dels drets a tot Europa a partir del 2023, els països que s'hi han adherit no arriben als dos terços dels estats de la UE, i Espanya i Croàcia han decidit mantenir-se'n al marge.

Necessitem urgentment que tots els països de la UE ratifiquin l'acord de patent unitària al més aviat possible per crear un mercat unificat d'invents i actius tecnològics a Europa, que serà més gran que el dels EUA. Si a això hi afegim el paper del Tribunal Unificat de Patents per a l'aplicació eficaç d'aquest acord en el futur, cal esperar que a partir del 2023 el sistema europeu experimenti un augment d'activitat. Un dret de patent previsible a escala europea proporcionarà, sens dubte, una gran confiança als inventors i als seus inversors.

És urgent un sistema europeu de patents unificat, coherent, fiable i previsible. Però també que sigui competitiu i accessible per a tothom, i se centri a oferir una protecció completa a tot allò que sigui patentable en una sol·licitud. Si a Europa volem assegurar que els inventors puguin desplegar tot el potencial i oferir els seus invents a la societat, hem de col·laborar per fer que el sistema es converteixi en el millor del món.●

C. PUENTE, professor de la UPC-BarcelonaTech. Cofundador i inventor de Fractus

Convivència forçosa

Llúcia Ramis

En haver pres la difícil decisió de separar-te, ve el que encara és més difícil: poder fer-ho.

La preocupació fonamental és trobar pis. Si pot ser, no gaire enfora, perquè els nens vagin a l'escola fàcilment des dels dos llocs. Hauria de tenir una habitació per a tu i una altra per a ells, com a mínim seixanta metres quadrats. T'hauràs de fer càrrec de les despeses del lloguer, els subministraments i el menjar, fins ara compartides. El teu salari continua igual, però els preus han pujat, i la llei de l'Habitatge no sembla gaire fiable: canvia més que la quantitat de mudances que, sens dubte, faràs a partir d'ara.

Cerques. Res. Preguntes, visites uns quants tuguris. Et vas desesperant. Intentes no descarregar l'estrès amb l'exparella, a qui ja no suportes ni et suporta. La casa és una olla de pressió, necessites sortir d'aquí, dorms al sofà d'una amiga, a la teva habitació d'infància, a la de convidats d'uns cosins, dues o tres setmanes, no vols molestar, un hotel.

Pagar el lloguer no vol dir que no costi fer-ho; i cada cop més

Tornes on ja no és ca teva, paciència, serà provisional. Mal rotllo, continues cercant.

De vegades els fills no són petits, i aquesta situació complica que puguin independitzar-se mentre estudien la carrera o s'incorporen a una feina precària perquè això implicaria assumir més lloguers. Això els hi ha passat a una traductora i un enginyer trenta anys casats, a periodistes, professores, conductors, bibliotecàries, cuiners, veterinàries, oculistes. Sense estar en situació de vulnerabilitat.

Conec tants casos que sorprenen que Meritxell Batet no en conegui cap, i que –malgrat rectificar després– digués que la majoria no tenen problemes per afrontar el lloguer. Pagar-lo no vol dir que no costi fer-ho; i cada cop més. La classe política hauria de sortir de la seva bombolla i plantejar-se d'una vegada si aborda el tema de l'habitatge com a dret i necessitat bàsica, o com a negoci. Amb declaracions així, resulta força obvi.●

APUNTS DEL NATURAL – JL MARTÍN

Hi ha coses difícils de predir, especialment el futur, però em menjo la targeta del cens que he trobat avui a la bústia si al setembre un dels dos grans partits espanyols no ha canviat de lideratge.

I devoraré, a més, la del veí, si al PP guanyador, segons els àngers demoscòpics, Aznar deixa que Feijóo consolidi el seu poder al partit; perquè l'hi van imposar els barons territorials, temorosos del poder del Madrid de l'Ayuso, que s'acabava de cruspir l'innocent de Casado i anava directa cap a la Moncloa. Ara està sota tutela.

Juntament amb la presidenta replicaire, Aznar s'ha cruspit Ciutadans i ara deglutirà Vox fent el que sap fer: de Vox, però amb més gràcia i sal que els enravenats de Vox.

En fi, endraparé a mossesgades tot un cartell del PSOE si també al setembre Pedro Sánchez no està millor que el seu partit. Sánchez sap anglès; i ni Ayuso ni Feijóo ni

No és l'economia, estúpid!

Lluís Amiguet

Rajoy ni Aznar ni els cafès amb llet de la seva senyora no en sabien (Zapatero tampoc, i aliava civilitzacions). I a Sánchez li encanta, a més, exhibir-lo a ultramar, on creu que està cridat a grans destins universals.

I un es pregunta per què, des que llegeix diaris, veu com els presidents alcen el vol a les cimeres internacionals i agonitzen a casa. Aznar només va ser feliç fumant cigars a Texas, i Felipe, a qualsevol lloc menys a Madrid. Aquí, deixeu-m'hi ficar una falca perifèrica i suggerir de recanvi, després de l'enlairament de Sánchez a l'univers, el bon jan de l'Illa, entre tots els gestors *sociates* el millor, com ha demostrat als últims comicis.

He començat a escriure amb les dades del CIS dient que els votants del PP declaraven que la seva economia personal havia millorat, però que la d'Espanya havia empitjorat. Per això sé que quan tornin a ser a la Moncloa diran, passi el que passi, que l'economia espanyola va com mai.

Però em temo que per la immensa majoria l'economia no compta a l'hora de votar, llevat que el seu pis s'hagi doblat de preu sense que hagin hagut de treballar per aconseguir-ho. I això no passarà amb els tipus d'interès a l'alça, així que... No és l'economia, estúpid!●